

Horvát és magyar autópálya: az alma és a körte esete?

Drágán épülnek a sztrádák

Új, ideiglenes aszfaltcsíkon kerülnek a régiút az autók a sztrádaépítésnél

Fotó: Schmidt Andrea

A Horvátországból hazatérő magyar turisták első megállapítása: le a kalappal az ottani autópálya-építési ütem előtt. Azt is hallani, jóval olcsóbban épülnek, mint az itthoni sztrádák. Az illetékesek ugyanakkor állítják, nem hasonlíthatók össze a két ország törvényei, s a beruházások műszaki tartalma – akárcsak az alma a körtével.

Néhány, a hazai sztrádaépítésekkel kapcsolatban nyilvánosságra került szám: az M7-es Balaton-szárszó és Ordacsehi közötti 20 kilométerre összesen 65 milliárd forintba került, vagyis kilométe-

renként 3,2 milliárdba. Ez az eddigi rekordár, holtversenyben az M30-as utolsó, Miskolcot elkerülő szakaszának kilométerenkénti árával. Ehhez képest az M5-ös, koncessziós beruházásban épülő, Kiskunfélegyháza és Szeged közötti szakasza „olcsó” építkezésnek számít, mindössze 1,8 milliárdért készül el egy kilométer.

A horvát adatok arról tanúskodnak, hogy ott nehéz, hegyvidéki terepen 1,5 és 2 milliárd forint közötti összegért épülnek a sztrádakilométerek. Mi tehát mindenképpen drágábbak vagyunk. Vajon hová megy el a

pénz? Béni Gyöngyit, a Nemzeti Autópálya (NA) Rt. sajtószóvivőjét nem érték váratlanul a Dél-magyarország kérdései. Mint mondta, az utóbbi időben mindig védekezni kell, holott a horvátoktól csak nemrégiben sikerült ezt a bizonyos 1,5-2 milliárd forintból tanúskodó adatot megszerezni. – Horvátország egy másik állam, más törvényi, jogi háttérrel, más forrásokkal – mondta Béni Gyöngyi. – Nálunk nem ugyanaz a műszaki tartalom: mindegyik sztrádánk kétszer kétsávos, leálló sávval, korszerűbb pihenőhelyekkel, vízelvezetési kötelezettséggel és kísérő beruházásokkal, környezetvédelmi előírásokkal, például olajfogó műtárgyakkal. Ez utóbbiakra Horvátországban nincs példa.

A magyar autópályáknak több a kapcsolódási pontjuk a főútvonalakhoz, míg a horvát sztrádák a településektől távol épülnek. Az önkormányzatok érdekvényesítő ereje nálunk igen nagy, a csomópontok, az elkerülő és keresztező utak pedig tovább drágítják azt az építkezést, amelynek eredményeképpen 2006-ig megvalósul az alaphálózat.

IDEIGLENES ELTERELÉS

■ Csak ideiglenesen terelték el a forgalmat a régi 5-ös útról Szeged felett – mondta Piry Tamás, a Debmüt Rt. területi főmérnöke. Ott ugyanis két körforgalom épül majd, amelyek kialakítása ezzel a megoldással egyszerűbb. Hasonlóképpen terelték el a forgalmat az 55-ös úton is a ruzsai elágazásnál: Vass Károly, a Strabag Rt. főépítés-vezetője azt mondta, addig lesz szükség az új útra, amíg meg nem építik a főpálya burkolatát.

Tévhit az is – állította Béni Gyöngyi –, hogy sík vidéken egyszerűbb az építkezés. Az M7-es új balatoni szakaszán például teljes talajcserét kellett elvégezni, ami drága és igényes technológia. Ha magas a talajvíz, ott egy-két évet is igénybe vehet, mire a töltés „leül”, míg a kősziklákon épülő autópálya építését abban a pillanatban el lehet kezdeni, ahogy elkészítették az úttükröt. Magyarországon a követ csak bányából szabad szállítani, a benzinár pedig drága, valamint költségesebb az itteni munkaerő is.

FEKETE KLÁRA

BALÁSTYAI CSOMÓPONT

■ Az M5-ös sztráda Félegyháza és Szeged közötti közel 50 kilométeres szakaszán 4 csomópont, 32 híd és 52 csőáteresz épül. Gécz József országgyűlési képviselő, aki 2004 augusztusában „feltámasztotta” képviselőtársai, Botka László és Újhelyi István korábbi beadványát a balástyai csomópont megépítéséről, s végül sikerre is vitte, elmondta: 800 millióval kerül ezáltal többre a sztrádaszakasz. De ha nem épül meg, a környező utakat érintő egyéb járulékos költségek is legalább 400 millióba kerültek volna. Szerinte sem lehet a magyar sztrádaépítést összehasonlítani a horvátal: míg itthon a települések gazdaságát felfröcskelti az autópálya és bekapcsolja a vérkeringésbe, ott teljes térségeket ítélt halálra a kizárólag a tengerpartot megcélzó beruházás.

Átadták a Lombard Rt. irodaházát

Modern, impozáns és szép

A Lombard Lízings Rt. beköltözött Somogyi Béla utcai új székházába, amelyet a KÉSZ Kft. egy év alatt épített fel.

Csaknem egy évvel ezelőtt, szakadó esőben helyezték el a szegedi székhelyű, 14 éves múltra visszatekintő Lombard Lízings Rt. új irodaházának alapkövét a Somogyi Béla utcai foghíjtelken, tegnap pedig megnyitó sajtótájékoztatót rendeztek az impozáns épület belső udvarán. Botka László, Szeged polgármestere a cég szegedi sikerét hangsúlyozta, azt, hogy elért üzleti eredményei ellenére – a Lombard a mostani 10,5 százalékos piaci részesedéssel a célcsoportnál a 390-et – a Tisza Lajos körüti régi székház szűknek bizonyult. Ezért döntöttek az új irodaház építése mellett. A székházban egy fedél alá

kerülhettek a korábbiakban külön épületegységekben elhelyezett üzletágak is.

A KÉSZ Kft. számára a munka során külön kihívást jelentett, hogy az irodaházat olyan foghíjtelken kellett felépítenie, amely Szeged egyik nagy forgalmú utcájáról nyílt, s ahol a daruállítás és az építési anyagok szállítása folyamatosan a forgalom kisebb-nagyobb korlátozásával járt – fejtette ki Szalados László igazgató. Ráadásul két héttel a régészeti feltárások is hátráltatták a munkát.

A mintegy 5200 négyzetméter beépített alapterületű épületben számos különleges építészeti megoldás valósult meg. Üvegéből készült a homlokzati függönyfal, miközben a ház külső kialakítása harmonizál a szomszédos épületek és a tágabb környezet stílusával, hangulatával. A székház két egységre tagolható, az egyik rész öt-, míg a másik háromemeletes. A belvárosi utcában az irodaház baloldali szomszédja a szecessziós Somogyi-ház, míg a telket jobb oldalról egy, az előbbinél alacsonyabb épület határolja. A szintkülönbség feloldásaként az irodaház öt- és háromemeletes blokkjaival „lépcsőt” képez a két épület között.

F. K.

A Lombard székházának belső udvara

Fotó: Karnok Csaba

SZIN-es város

NYEMCSOK ÉVA

A puhuló diktatúra hunyt szemet 1967-től a városba érkező, csövesnek titulált, szabadságra vágyó fiatalok viselt dolgai fölött. Az évtizedek múlásával a rendezvény egyre fogyott, míg végül szép csendben kimúlt. Arra a legmerészebbek sem gondoltak, hogy a 2003-ban több mint évtizedes Csipkerózsika-álmából felébredt Szegedi Ifjúsági Napok két évvel később már tízezreket vonz a Partfűrdőre – a diákszemből is megfizethető áron.

Bátorságot és ötletet volt honnan meríteni, hiszen kicsiny országunk fesztiváldíjazó fiataljai a 90-es évek közepén kerültek helyzetbe, amikor megrendezték a fővárosban a mára százezreket fogadó diákszigetet, mondván: kell egy hét együttlét. Két évvel ezelőtt pedig megszületett – jobban mondva újjászületett – a fővárosi Sziget vidéki kistestvére: az újszegedi Partfűrdőre álmódott Szegedi Ifjúsági Napok. A szegedi fesztivál harmadik éve menetel a siker felé – a diáksziget szervezőinek tapasztalatait átteszik a helyi viszonyokra.

Két éve még szinte bosszankodtak a városlakók: miért kell a fűdő gyepeire beengedni a renegát ifjakat, ráadásul megawattokkal sokkolni az alvó várost? Az ellenszenv mára lefogyott. Annnyira, hogy tavaly már az idősebb korosztály is SZIN-re lépett: Ákos tízezres koncertjén ott tapsoltak az 50-60 évesek. A SZIN dübörgése is egyre kevesebb fület bánt. Igaz, a szervezők erre külön figyelnek, a mai technikával már megoldható, hogy a zenész célzottan haladjon-hallatsszon.

A szegedi városvezetők, Újhelyi István országgyűlési képviselő, a szervezést magára vállaló ifjúsági ház ügyvezetője, Boros Gyula jól gondolta, amikor úgy gondolta: a szabadtéri játékok, a muzsikáló udvar, a várszínház, a veteránautók, a grillezők, egyéb gasztronómiai mutatványosok és még sok más, tavasztól őszig ívelő fesztiválprogram mellé kell egy hét a fiatalság zenéjének Szegeden, ahol ki-ki – főként a diákok – elbűsűztathatják a nyarat. Az idén 80 millióval gazdálkodó rendezvény már arra is képes, hogy a világhírű, slágerlista-bérletes The Cure zenekart idecsalogassa a Tisza-partra – s velük harmincezer embert.

Vagyis nem egyszerűen Szeged fesztiválarcát teszi SZIN-esebbé az ötnapos rendezvény; gazdagít, a szónak kulturális és gazdasági értelmében egyaránt.

Ludak és kacsák nem érkeznek fertőzött területről

A madárinfluenza tollal is terjed

A madárinfluenza ellen Magyarországon már van védőoltás, hamarosan 150 önkéntesen próbálják ki. Hazánkba költöző madarak főleg az egyelőre fertőzésmentes északra érkeznek, de varjak Ukrajnából is. A szakemberek vitamint ajánlanak, és azt, hogy kerüljük a tömeget.

– A probléma létező, de nem az ajtón kopogtat – fogalmazott tegnap a madárinfluenzával kapcsolatban Ritoók Emese, az ÁNTSZ szóvivője. A világiárvánnyal fenyegető betegség ellen Magyarországon már elkészült az oltóanyag, melyet hamarosan 150 emberen próbálnak ki. Az önkénteseket az oltóanyag gyártási folyamatában részt vevő jelentkezőkből választják majd ki. Az oltás beadása után három héttel, majd három és hat hónappal később ellenőrzik a hatékonyságot. Ritoók Emese elmondta, már a vakcina beadása után három héttel kimutatható, hogy kialakult-e a kívánt reakció. Három és hat hónap múlva azt ellenőrzik, mekkora a vérben az ellenanyag.

A szóvivő megerősítette azt az információt, hogy madártollal is terjedhet a betegség abban az esetben, ha a toll fertőzött madár ürülékével érintkezik. Szegedi biológusoktól arról érdeklődtünk, hogy a betegséget esetleg hordozó költöző madarak érintik-e hazánkat. Holland és svéd kutatók ugyanis úgy vélik, a vadkacsák a madárinfluenza-vírus fő terjesztői. Molnár Gyula elmondta, a vadkacsák egy része áttelel, másik részük északra, főleg Skandináviából érkezik hozzánk, ott pedig egyelőre nincs

nyoma a betegségnek. Ázsiából a vadludak közül az örvös és az apacalúd érkezik Európába, de ezek Magyarországon ritkán fordulnak elő, inkább Lengyelország, Dánia és Németország északi részén jellemzők. Nálunk a nagylilik és a vetési lúd honos.

Barkóczi Csaba hozzátette, Ukrajna felől varjak érkeznek Magyarországra, s bár ott egyelőre nincs megbetegedés, Oroszországban már kimutatták az emberre is veszélyes H5N1 vírust. A biológus elmondta, a vírust hordozó madár viselkedésén illetve tetemén nem lehet észrevenni a betegséget. Ezért a madarászok, a madárgyűrűzéssel foglalkozó szakemberek munkájuk során kapcsolatba kerülhetnek a madárinfluenzával.

Ritoók Emese úgy fogalmazott, emberről emberre még nem terjed a betegség, nincs világiárvány, de az Országos Tisztiorvosi Hivatal fel van készülve arra az esetre is, ha mégis elérne bennünket a betegség. A szóvivő szerint addig is hasonló szabályok szerint ajánlatos eljárni, mint egy „átlagos” influenzajárvány esetén: kerülni kell a tömeget, ajánlott több folyadékot, ásványi anyagot és vitamint fogyasztani.

G. ZS.

Hét szegedi szerencsés

A Dél-Alföld tizenkilenc egyesületének, illetve alapítványának képviselője vette át tegnap Szegeden a Szerencsejáték Rt. egyenként 100, illetve 200 ezer forint értékű adománylevelét. Szegedről a mozgáskorlátozottak városi csoportja, a GM Művészeti Iskola Egyesület, a Magyar Nótaszerzők és Énekesek Dél-magyarországi Egyesülete, az SZTE 10. Ősz Kulturális Fesztiválja, a Hanzók Őrs Alapítvány, az ICE-TEAM Műkorsolya és Jégtánc Sportegyesület, a Szegedi Vasutas Sportegyesület – Európai Olimpiai Reménységek Viadala részesült támogatásban. Rajtuk kívül hét Békés megyei, két Jász-Nagykun Szolnok megyei, valamint három Bács-Kiskun megyei szervezet vette át az adománylevelet Feldmájer Sándortól, a Szerencsejáték Rt. szponzorációs igazgatójától és Siska Andrástól, a társaság területi igazgatójától.